

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2023-815

10.11.2023

Tryg Forsikring NUF

Bygning - innbo (kombinert)

Vanninntrengning – ikke kjent med skadeomfang – fal. § 8-5.

Da sikrede skiftet kledning på huset i 2019 oppdaget snekkerne soppskjolder mot gulv på bad som de mente kom fra dusjen. Sikrede pigget opp sluket i den aktuelle dusjen og benyttet deretter ikke badet. Høsten 2021 skulle sikrede i gang med oppussing av badet og oppdaget da fukt i vegg og tak. Det viste seg at årsaken ikke var utett bad, men vann som hadde rent gjennom skruehull på taket, ned på loftet og videre ned i konstruksjonen. Sikrede meldte først skaden til sitt daværende foretak som, etter innhenting av takstrapport, avsto med henvisning til at skaden oppstod før tegning. Sikrede meldte deretter skaden til innklaget foretak. Etter innhenting av ny takstrapport avsto foretaket med henvisning til at meldefristen var oversittet. Foretaket la til grunn at sikrede var klar over at det var skade allerede i 2019, mens melding om skade først ble gitt til foretaket i 2021. Sikrede var uenig i at meldefristen var oversittet og anførte at det først var i 2021 at det ble avdekket fukt. Nemnda kom til at meldefristen var oversittet. Nemnda bemerket at sikrede, ut fra de tidsnære forklaringene, allerede i 2019 hadde kunnskap om de forhold som begrunnet kravet han fremsatte i 2021, selv om han i 2019 ikke var kjent med omfanget av skaden, eller at skaden kunne være omfattet av forsikringsdekningen.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for fuktskader i bolig og spørsmål om meldefristen på ett år er overholdt, jf. forsikringsavtaleloven (fal.) § 8-5.

Sikrede meldte i oktober 2021 om fuktskade i boligen til sitt daværende foretak Fremtind. Fremtind rekvirerte K. Entreprenør for besiktigelse. Av rapporten datert 12.10.21 fremgikk blant annet følgende:

Loft med god lufting, men tydelige merker i sutak på den ene siden av at vannlekkasje har pågått over en lengre periode. Kunde selv har dokumentert at skaden var et faktum i 2019 da han byttet panel utvendig, og fant vann i yttervegg.

Om skadeårsak angis:

Utett tak. Vanninntrengningen har pågått over en lengre periode, mer enn 2 år.

Vann renner gjennom skruehull i platetak og ned på loft og videre ned i konstruksjonen i huset.

Under punktet for "igangsatt arbeid" angis:

Kunde har begynt å rive badet da han trodde det var utett fra dusjen

Videre fremgikk følgende under ett av bildene:

Baderomsvegg. Dusjhjørne. Kunde trodde badet var utett. Det viste seg at vannet kom fra loftet og rant ned i yttervegg.

Fremtid av slo dekning samme dag som rapporten forelå, med henvisning til at skaden var oppstått før forsikringen ble tegnet.

Sikrede tok deretter kontakt med Codan, hvor sikrede hadde hatt huset forsikret fra 28.9.17 til 4.6.21. Kopi av opprinnelig skademelding ble ikke fremlagt. Den første kontakten mellom sikrede og Codan som er dokumentert er Codans e-post av 22.11.21 hvor det ble vist til telefonsamtale, og sikrede ble bedt om å oversende kopi av brevet fra Fremtind.

Sikrede svarte 24.11.21:

Noen presiseringer fra vår side.

Når vi skiftet kledning i 2019 sa snekkerne at de så tegn til soppskjolder mot gulv på bad, dette er sett fra ytterside. Disse soppskjoldene var tørre. De mente at dette var fra dusjen. Det ble ikke meldt noe skade da vår oppfattelse, ut ifra forsikringsvilkår, er at skade fra utett bad ikke dekkes av forsikring. Nå i høst begynte vi arbeidet i forhold til det og da oppdaget vi fukt og vann i vegg og tak opp mot loft. Dusjen har ikke vært i bruk siden vi oppdaget fukt i 2019, da vi har annet bad. Tak og vegg opp mot tak på innside har vært bekledd frem til i høst. Så selve skaden som nå er avdekket har ikke vi visst om før skadedato 1.10.21. I skaderapport står det at kunden har dokumentert at skaden var et faktum i 2019. Det det er referert til da er at våre snekkere oppdaget soppskjolder i vegg mot gulv på bad sett fra ytterside, men om dette er ifra den skaden på loft som nå er avdekket kommer ikke frem i skaderapporten, så det vet vi ikke.

Codan rekvirerte B. for besiktigelse. Av rapporten datert 6.12.21 fremgikk blant annet følgende:

Takplater (planja ?) montert og skrudd på eksist takteking i 1993. Utvendig kledning skiftet 2019. Ft oppdaget skaden under dette arbeidet. Kaldtloft med tilgang i loftsluke. God lufting. Synlig fuktgjennomtrengning på underside innvendig tak loft.

Om skadeårsak fremgikk videre:

Årsak : Lekkasje i takplater

Bakenforliggende årsak : Lekkasje rundt plate skrue gjennom yttertak

Vann har trengt igjennom fra takplater ned på loft og videre ned i yttervegg ved bad og vaskerom

Under punktet "igangsatt arbeid" fremgikk følgende:

Eier har demontert/revet vegg plater med flis og isolasjon i dusjsonen da han trodde det var lekkasje fra dusj

I rapporten var det gitt følgende oppsummering:

Sluk i dusj var pigget opp av eier, da det var mistanke om lekkasje i 2019. Dusjen er således ikke vært i bruk siden 2019.

Eier har også revet veggplater med flis i dusj sonen pga det samme, således ble skaden oppdaget. Utvendig drenering ble skiftet høsten 2019

Under ett av bildene fremgikk følgende:

Sluk på bad er pigget opp og fjernet av eier i 2019 da de trodde det var her lekkasjen var

Codan av slo i e-post 10.1.22 dekning for skaden med henvisning til at meldefristen var oversittet:

Av ovennevnte vilkårs punkt kan vi se at selve skadehendelsen normalt ville falle inn under vilkårenes dekningspunkt for utett bygning over bakkeplan (vilkår B11.4.1.a).

Dere forteller imidlertid at dere oppdaget skade, men ikke meldte skade til oss i 2019 da dere trodde dette hadde annen årsak. Det har mao gått 2 år eller mer, siden skaden ble oppdaget og til dere valgte å melde skade videre til Fremtind og deretter oss.

Forsikringsavtaleloven forteller at man som sikret mister retten til erstatning om man ikke melder skaden innen 1 år. Vi mener derfor at denne skadehendelsen er foreldet iht forsikringsavtaleloven.

Sikredes advokat bestred at kravet var for sent fremsatt og anførte at sikrede først fikk kunnskap om den aktuelle skaden i oktober 2021.

Foretakets klageorgan vurderte klagen 28.10.22 og kom også til at meldefristen var oversittet.

Sikredes advokat tilskrev foretaket på nytt 14.4.23 og ba om en fornyet vurdering. Foretaket svarte samme dag at saken var endelig avsluttet, og det ble vist til tidligere informasjon om klageadgang.

Advokaten sendte klage til sekretariatet for Finansklagenemnda 17.4.23, og ettersendte deretter rapport sikrede selv hadde innhentet fra S. for en vurdering av "tidspunkt og omfang i forbindelse med vannskade". Av rapporten fremgikk det at blant annet følgende opplysninger var gitt av sikrede under befaringen:

Eier opplyste:

(...)

- 2019 ble deler av ytterpanel skiftes. Blant annet utvendig rundt bad i plan 1, hvor det ble foretatt endringer på badevinduer. Arbeidene utført av innleid snekker.

- 2021 ble det plutselig oppdaget vann i himling på bad og rennende vann i bod i kjeller (utleiedel).

Under kommentarer i rapporten fremgikk videre:

Når eventuelt lekkasjen begynte/oppsto er umulig å si, men det utelukkes ikke at skaden har utviklet seg over noe tid, og at dette har medført svekkelse/større skader på undertaket og at så lekkasjen har skjedd i 1.etasje. Lekkasjen ved takteking har sannsynligvis pågått noen år, men å bekrefte noe årstall er ikke mulig.

(...)

Hva kunne forsikringstaker oppdaget?

Det er i fremlagt dokumentasjon vist til at det var oppdaget vannskjolder i yttervegg når den ble utbedret med utlekting og ny isolasjon i 2019

(...)

Yttervegg. Den som oppførte eneboligen har brukt en del trematerialer som først er brukt under støping/forskaling, og det sitter igjen noe puss eller det har vannskjolder av at det er brukt ute.

På et sted var det noe mere skjolder som forsikringstaker hadde påpekt/stilt spørsmål til snekker, hvor snekker hadde undersøkt veggen uten å finne noen skader/feil. "Det er tørt og ikke noe å bekymre seg for hadde han sagt". Da det ble undersøkt i veggen og ikke funnet noen feil så tyder det på at følgeskadene i ytterveggen på bad og vaskerommet med stor sannsynlighet har skjedd etter 2019.

Foretaket fikk oversendt kopi av rapporten fra S.

Sikrede krever dekning for skadene og bestrider at meldefristen er oversittet. Sikrede fikk først positiv kunnskap om skaden i oktober 2021, og kravet er følgelig ikke meldt for sent. Da sikrede skiftet kledning i 2019, oppdaget snekkeren tørre vannskjolder ned mot gulv, sett fra ytterside. Snekkeren formidlet dette til sikrede, men forsikret ham om at dette var tørt og uten betydning. Sikrede har i god tro stolt på den fagkyndiges vurderinger. Sikrede valgte likevel den gang å pigge opp gulv ved dusj for å forsikre seg om at snekkerens vurdering stemte. Sikrede fant da ingen tegn til fuktskader i dusjområdet, og det var således ingen skade å melde til foretaket i 2019. Det var først da sikrede skulle pusse opp badet i 2021 at han demonterte lister og veggplater ved dusj, og da oppdaget at det var vått. Sikrede meldte da straks fra til sitt foretak. Klagefristen er overholdt ettersom klagen til FinKN ble inngitt mindre enn seks måneder etter avslaget fra foretaket av 28.10.22.

Takstrapportene fra 2021 har oppfattet sikredes uttalelser galt. Sikrede pigget opp sluket i dusjen i 2019 for å utelukke fuktskade på badet. Snekkeren har i SMS til sikrede 26.9.23 bekreftet at det ikke var noen fuktskade i 2019. Dersom det hadde vært en fuktskade i 2019, ville selvfølgelig sikrede ha meldt dette til foretaket den gang.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og anfører at meldefristen på ett år er oversittet. Skaden ble oppdaget i 2019. Sikrede pigget den gang opp sluk i dusj, da det opprinnelig var antatt at årsaken til oppdaget vannskade stammet fra badet. Dusjen har ikke vært i bruk siden 2019. At det i etterkant er påvist at årsaken ikke var som sikrede trodde i 2019, og at det var snakk om en større skade som berørte bad, vaskerom, isolasjon, taks osv., understreker viktigheten av å gjøre undersøkelser og tiltak når det er tale om fuktskader i bygning. I henhold til fal. § 8-5 skal sikrede melde fra om skade innen ett år etter at han får kunnskap om de forhold som begrunnet kravet. Sikrede kan ikke komme i en gunstigere stilling ved å unnlate å skaffe seg relevant kunnskap, jf. Trine-Lise Wilhelmsen i artikkelen "Forsikringsavtalelovens regler om meldefrist og foreldelse", NFJF-1998-75, hvor hun skriver at: "Kravet til positiv kunnskap bør derfor kunne tolkes dit hen at det avgjørende er den "kunnskap" huseier ville hatt om det ble utvist en normal og vanlig aktivitet i anledning en oppdaget skade". At sikrede i sin villfarelse om skadens årsak unnlot å foreta nødvendige undersøkelser om skaden, og videre unnlot å melde fra om skaden i 2019, og ventet med ytterligere undersøkelser til badet skulle renoveres i 2021, må følgelig få den konsekvens at sikrede har mistet retten til erstatning, jf. fal. § 8-5.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om sikrede har krav på dekning av fuktskader i forsikret bolig, herunder om meldefristen er overholdt.

Det følger av fal. § 8-5 første ledd at sikrede mister retten til erstatning dersom kravet ikke er meldt til selskapet innen ett år etter at sikrede fikk kunnskap om de forhold som begrunner det.

Det er enighet om at sikrede meldte kravet til foretaket høsten 2021, men uenighet om når sikrede fikk kunnskap om de forhold som begrunner kravet. Etter ordlyden er det krav om positiv kunnskap og derfor ikke tilstrekkelig om sikrede burde hatt slik kunnskap; jf. eksempelvis FinKN 2022-829.

Bestemmelsen krever kunnskap om "de forhold som begrunner kravet". Det er ikke noe krav om at sikrede må være kjent med skadeårsaken, eller at skaden er omfattet av hans forsikring, jf. NOU 1987:24 s. 179. Det er heller ikke krav om kunnskap om skadens omfang.

Det er fremlagt tre sakkyndige rapporter. Begge takstrapportene fra 2021 angir at skaden ble avdekket i 2019, jf. blant annet formuleringene i rapport fra henholdsvis K. Entreprenør; "Kunden selv har dokumentert at skaden var et faktum i 2019 da han byttet panel utvendig og fant vann i yttervegg", og fra B.; "Utvendig kledning skiftet i 2019, ft oppdaget skaden under dette arbeidet".

Sikredes fremlagte nyere rapport fra S. angir at sikrede opplyste at snekker som skiftet kledning i 2019 hadde undersøkt veggen, og gjengir følgende uttalelse fra sikrede:

Det er tørt og ikke noe å bekymre seg for hadde han sagt.

Rapporten angir videre at "Da det ble undersøkt i veggen og ikke funnet noen feil så tyder det på at følgeskadene i ytterveggen på bad og vaskerommet med stor sannsynlighet har skjedd etter 2019". Vurderingen synes å bygge på sikredes opplysning om at det ikke ble funnet noe feil, og rapportens bevisverdi for når skade ble avdekket er dermed begrenset.

Sikrede opplyste også selv i e-post til foretaket etter at skaden ble meldt, men før foretakets vurdering at:

Dusjen har ikke vært i bruk siden vi oppdaget fukt i 2019

...

De [snekker] mente at dette var fra dusjen. Det ble ikke meldt noe skade da vår oppfattelse, ut fra forsikringsvilkår, er at skade fra utett bad ikke dekkes av forsikring. Nå i høst begynte vi arbeidet i forhold til dette, og da oppdaget vi fukt og vann i vegg og tak opp mot loft.

Nemnda forstår dette slik at det ble avdekket fukt i 2019, men at man den gang ikke var klar over omfanget og dessuten mente skaden ikke var omfattet av forsikringen. Sikrede valgte å la badet stå ubrukt etter at sluket var pigget opp. Dette tilsier at sikrede var klar over fuktproblemet.

Det følger av alminnelige bevisregler at bevisverdien av tidsnære forklaringer er høyere enn senere avvikende forklaringer som kan være påvirket av begrunnelsen for selskapets avslag, jf. Rt. 1998 s. 1565 og også FinKN 2022-589, 2018-082 og 2017-377. En senere forklaring kan derfor bare legges til grunn om den støttes av objektivt og dokumentert informasjon, jf. FinKN 2014-385.

Slik saken er opplyst fremstår det som om sikrede først etter at han fikk avslaget poengterer at det ikke var oppdaget noen skade i 2019. Nemnda kan ikke se at denne senere opplysningen er støttet av "objektiv og dokumentert informasjon". Rapporten fra S. synes i stor grad å være bygget på sikredes forklaring om hva som ble avdekket i 2019, og har derfor mindre bevismessig verdi.

Nemnda mener ut fra dette at sikrede allerede i 2019 hadde kunnskap om de forhold som begrunner kravet han fremsatte i 2021, selv om han i 2019 ikke var kjent med omfanget av skaden eller at skaden kunne være omfattet av forsikringsdekning. Meldefristen på ett år, jf. fal. § 8-5 første ledd er da oversittet, og sikrede har ikke krav på erstatning.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Elisabet Okkenhaug (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).